

MÀSTER

Disseny i Direcció de Labs

Projectes d'innovació social i digital

El Màster per a qui vol aprendre a dissenyar, desenvolupar, implementar i dirigir labs i equipaments d'innovació social i digital.

El Màster per donar forma al teu projecte de transformació digital del teu territori, de la teva comunitat, de la teva organització i de la teva vida.

MÀSTER EN LÍNIA

Universitat de Barcelona

CURS 2020-21

Inici: Octubre 2020

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Generalitat de Catalunya
Departament de Polítiques Digitals
i Administració Pública

MÀSTER
Disseny i Direcció de Labs
Projectes d'innovació social i digital

MÀSTER EN LÍNIA

Universitat de Barcelona

60 Crèdits ECTS

Durada: 1 any acadèmic

Inici: 1 Octubre 2020

Català, castellà

Direcció i coordinació

Dr. Jordi Colobrans Delgado, Director
Dr. Artur Serra Hurtado, Director
Dra. Cefa Bòria Reverter, Coordinadora

Centre Promotor

Fundació i2CAT, Citilab de Cornellà,
Universitat de Barcelona

Centre d'impartició

Departament de Sociologia
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona
Diagonal, 690-696
08034 Barcelona

Places ofertades

25

Import de la matrícula (aprox.)

4550 €

Requisits d'admissió

Títol de grau

Contacte:

master.didilabs@ub.edu

master@didilabs.eu

Fitxa del màster (UB)

https://www.ub.edu/web/ub/ca/estudis/oferta_formativa/masters_propis/fitxa/D/201911976/index.html?

Web i bloc del màster

didilabs.eu

Presentació

El Màster de Disseny i Direcció de Labs. Projectes d'Innovació Social i Digital és un màster professionalitzador. L'hem creat per a capacitar i dotar de professionals a una nova generació de laboratoris d'innovació social i digital que en l'actualitat s'estan desplegant en diferents territoris.

Aquest Màster està alineat amb les Polítiques Digitals de la Generalitat de Catalunya, els objectius del programa Horizon Europe 2021-27, i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Però té una mirada més àmplia. Entenem la transformació social i digital com un canvi disruptiu en les nostres estructures socials. Fins ara estem "digitalitzant" la societat, però no l'hem canviada.

Els labs poden fer societats digitals que puguin realment apoderar a la ciutadania, obrint els actuals sistemes d'innovació a tothom.

El Treball de Fi de Màster (TFM) és la peça clau d'aquest Màster. De fet és un treball de principi a fi al llarg de tot el Màster. Es tracta d'ajudar a cada estudiant a dissenyar el seu Projecte de Lab amb la descripció del seu Pla D'acció i el començament del seu prototipatge en un determinat territori, institució, organització o comunitat.

El Màster s'emmarca dins del procés de transformació digital d'Europa, de l'articulació de la societat digital com a societat de coneixement, i de la creació d'un Sistema Universal d'Innovació.

A qui ens adrecem?

Responsables d'implementar polítiques digitals

que vulguin contribuir a desenvolupar un sistema universal d'innovació, i aplicar la innovació social digital com a solució per a solucionar reptes societals.

Promotors de labs. Persones que vulguin impulsar la creació de nous labs en els seus territoris, comunitats, sectors, institucions, empreses, entitats, etc.

Dissenyadors de labs. Tècnics responsables de l'àrea d'innovació que vulguin aplicar el model d'innovació social digital als seus projectes.

Executors de labs. Persones responsables de construir nous labs o desenvolupar equipaments existents.

Innovadors i dinamitzadors. Responsables i tècnics de punts TIC, Omnia, Fablabs, Bibliolabs, Colabs i altres equipaments que vulguin sistematitzar els seus coneixements.

Directors de labs. Persones que vulguin organitzar i dirigir el dia a dia del funcionament dels labs i projectes d'ISD.

Assessors i consultors. Dedicats a proporcionar serveis en innovació social digital.

Investigadors. Persones que vulguin desenvolupar un sistema universal d'innovació, i projectes d'innovació social i digital.

Què aprendràs en aquest màster?

- A dissenyar noves estructures i tecnologies socials que contribueixin a l'articulació de sistemes universals d'innovació.
- A encabir les noves estructures socials en ecosistemes de quàdruple hèlix en els territoris, sectors i organitzacions.
- A impulsar aliances i coordinar els interessats en els projectes de creació de labs.
- A promoure, dissenyar, dirigir i mesurar l'impacte dels projectes de labs.
- A dissenyar/co-dissenyar memòries tècniques per a l'execució de labs i projectes d'innovació social i digital.
- A identificar els requeriments per al disseny de labs.
- A validar el disseny.
- A programar i pressupostar projectes de labs.

Programa

Mòdul 1 Coneixements i perspectives

- **La societat digital i del coneixement** (Dr. Artur Serra, 4 ECTS) El món dels labs i les tecnologies de les societats digitals. Internet i els sistemes universals d'innovació. Els col·laboratoris, eines de transformació digital. Els nous drets i responsabilitats amb una ciutadania digital.
- **La innovació social i digital a Catalunya: Videoconferències i debats** (30 videoconferències*, 3 ECTS). Una sèrie de videoconferències dividides en tres blocs: 1) Temes relacionats amb les polítiques d'impulsió de la societat digital i del coneixement, 2) Coneixement d'entitats, projectes i experiències territorials, i 3) Temes relacionats amb la ciutadania digital.
- **Teoria del canvi social** (Dr. Josep Lluís Condom, 1 ECTS) On es teoritza sobre les estructures i dinàmiques del canvi social per entendre la pràctica de la transformació social.

Mòdul 2 Coneixements i eines

- **La innovació social i digital** (Dr. Jordi Colobrans, 4 ECTS). On s'explica el món de la innovació social i digital, la seva cultura i la seva relació amb la creativitat, el disseny, el canvi i la transformació societal i digital.
- **Mapa de la Innovació social** (Dra. Antonia Caro, 1 ECTS) On es treballa qui és qui en el món de la innovació social i digital.
- **Eines pel disseny de labs i projectes** (Dr. Jordi Colobrans, 1,5 ECTS) On es proporcionen les plantilles i les eines per elaborar la Memòria Descriptiva i Tècnica per crear un Lab i un projecte d'innovació social i digital i poder dur terme la doble recerca del TFM: Dissenyar un Lab i un Projecte d'innovació social i digital.
- **Plataformes de co-creació** (Dra. Anna Segarra, 0,5 ECTS) Un taller per familiaritzar-se amb les eines de co-creació
- **Taller d'utopies aplicades** (Pat González, 1 ECTS) Un primer taller per sortir de la zona de confort. Transformar la realitat social passa per transformar-se a un mateix.

Mòdul 3 Reptes socials resoltos digitalment

- **Taller Disseny de Col·laboratoris** (Laia Sánchez, 2 ECTS). Com es creen comunitats de ciutadans innovadors?
- **Taller Disseny d'EduLabs** (Jose Garcia, 1 ECTS) Com es transmet la cultura digital? Com es pot democratitzar el pensament computacional?
- **Taller Disseny de LaborLabs** (Roser Santamaria, 1 ECTS) Com ensenyem a la ciutadania a inventar-se la feina?
- **Taller Disseny de ThinkLabs** (Empar Polo, 2 ECTS) Com creem, compartim i articulem sistemes de coneixement?
- **Taller de Disseny de Comunitats en línia** (Dra. Liliana Arroyo, 1 ECTS) Què hem de fer per crear i dinamitzar comunitats en línia?
- **Taller Sensitive Cities** (Pat Gonzalez, 1 ECTS) De què parlem quan parlem d'intel·ligència col·lectiva aplicada a la creació de les ciutats del futur?
- **Taller de TIC i participació social** (Albert Pujol, 2 ECTS) Com es concreta la participació ciutadana a través de les TIC en un territori concret?

Mòdul 4 Reptes tecnològics resoltos socialment

- **Seminari de Tecnologies digitals** (Sergi Fernández, Sergi Figuerola, Fdo. Vilariño, et al.; 2 ECTS) Per entendre les tecnologies digitals avançades que estan impulsant la transformació digital de la mà de les persones que les estan dissenyant i construint.
- **Taller d'autoetnografies analítiques i col·laboratives** (Cristina Nieto, 1 ECTS) Una manera d'aprofundir en el coneixement de l'experiència de l'usuari.
- **Taller d'usabilitat i anàlisi experiència usuari** (Dra. Maya Ninova, 3 ECTS) Un taller per comprendre el valor del disseny, la importància de la usabilitat, i per aprendre a explorar l'experiència dels usuaris.

Mòdul 5 Direcció de labs

- **Direcció Labs ciutadans** (Javier González, 3 ECTS) De la mà del director del Citilab de Cornellà.
- **Direcció labs científic-tecnològics** (Salvador Mena, 1 ECTS) De la mà del director del Laboratori d'Innovació Social del Parc Científic de Barcelona.
- **Direcció labs de recerca tecnològica** (Joan Manel Martín, 1 ECTS) De la mà del director de la Fundació i2CAT
- **Direcció labs d'empresa** (Jaisiel Madrid, 3 ECTS) De la mà del director del Interior Living labs.
- **Desenvolupament de negoci** (Rosa Paradell, 1 ECTS) De la mà de la responsable de desenvolupament de negocis de la Fundació i2CAT.
- **Avaluació de l'impacte social dels labs** (Susana Batet, 1 ECTS) De la mà d'una consultora experta en avaluació de l'impacte social.

Mòdul 6 Direcció de projectes

- **Direcció i facilitació de projectes** (Dra. Carmen Salcedo; 3 ECTS) Com funciona el dia a dia d'un projecte d'innovació social? De la mà de la directora de recerca i projectes educatius d'UpSocial.
- **Seminari de finançament** (Eunice Riveiro, Tomas Kidd, Teresa Botargues, Begonya Garcia; 1 ECTS) Com s'estan finançant els labs i els projectes d'innovació social i digital avui per avui? Quins fons europeus, regionals, local i privats hi ha disponibles?
- **Direcció de projectes europeus de tecnologia i societat** (Sergi Fernández, 2 ECTS) Com es dissenya i executa un projecte europeu d'èxit?

Mòdul 7 TFM - Doble projecte aplicat

- **Projecte Disseny d'un lab d'innovació social i digital** (Treball tutoritzat, 6 ECTS) Treball en equip. D'aquí ha de sortir el disseny d'un lab d'innovació social i digital a punt per passar a la fase d'implementació.
- **Projecte Disseny d'un projecte d'innovació social i digital i d'una comunitat d'innovació social i digital** (Treball tutoritzat, 6 ECTS) Treball en equip. D'aquí ha de sortir el disseny d'un projecte d'innovació social i digital a punt per passar a la seva execució.
- **Defensa de projectes (Tribunals)** Els projectes es defensen (en línia) davant d'un tribunal.

Conferències i conferenciants

Bloc 1

- La Fundació i2CAT. Catalunya-Col.laboratori (Dr. Artur Serra)
- Els living labs. La European Network of Living Labs (Dr. Fernando Vilariño)
- SmarCatalonia, l'estratègia digital a Catalunya i els labs (Daniel Marco)
- La societat digital, dona i la innovació social (Joana Barbany)
- La xarxa CERCA i el Pacte Nacional x Societat del Coneixement (Lluís Rovira)
- Polítiques per territoris intel·ligents (Josep Ignasi Bonet)
- Estratègies PPP pel foment de polítiques d'innovació (Josep Ignasi Bonet)
- L'articulació d'agendes compartides per a la sostenibilitat i el canvi social (Dra. Tatiana Fernández)
- La Carta Catalana de Drets i Responsabilitats Digitals (Dr. Artur Serra)
- La formació de competències digitals, repte europeu (Ricard Faura)
- El projecte CatLabs (Ricard Faura)

Bloc 2

- Les tecnologies cíviques. (Carlos Guadián)
- CatSud 2040 (Dr. Jordi Cartanyà)
- El Citilab i els labs ciutadans (Javier González)
- El CoEbre Lab Ribera d'Ebre i el coworking rural (Albert Pujol)
- El programa Bibliolabs: transformant les biblioteques (Marta Cano)
- La xarxa PUNT TIC i la xarxa OMNIA (Anna Inglés)
- L'espai Cràter d'Olot i els nous centres de ciència oberta (Xevi Collell)
- El Futur dels Fab Labs (Francisco Sánchez)
- L'innovació social i digital des de la perspectiva dels Parcs científics i tecnològics i centres de recerca (Dr. Xavier Testar)

Bloc 3

- La Senia-CEFIM el living lab d'empreses (Jaisiel Madrid)
- Living lab d'Everis (Carmen Zaragoza)
- Innovació i Formació Professional (Francesc Roca)
- El rol de la recerca en els labs de salut (Rosina Malagrida)
- La metodologia Biolab per a la transformació del model econòmic dels territoris rurals cap a l'economia verda i circular (Dr. Víctor Falguera)
- Living lab de Sant Joan de Déu (J. Pérez-Payarols)
- Organitzar la seguretat d'un lab (Dr. Jordi Delgado)
- Programari lliure (Aleix Pol)
- Tecnopolítica i drets i responsabilitats a l'Era Digital (Simona Levi)
- Estratègies Municipals per l'Apoderament Digital (Muriel Rovira Esteve)

Un doble projecte de TFM

El TFM d'aquest Màster és doble. Aquest Màster està preparat per a què desenvolupis el teu projecte de creació de lab en el teu territori o comunitat, i per a dissenyar un projecte d'innovació social i digital vinculat a aquest lab.

Per participar d'aquest Màster et demanem que vinguis amb una idea de projecte de lab, i una idea de projecte d'innovació social i digital. Això és molt important. Has de venir amb una idea preliminar de què vols fer i on voldries desenvolupar aquesta idea. La proposta ha de ser real i implementable.

Si estàs coordinat amb alguna entitat, institució, empresa o centre de recerca, encara millor.

La realització d'aquests projectes és el que dóna sentit i propòsit al Màster. El màster de Didilabs no s'ha de pensar com un màster que té un Treball de Fi de Màster (TFM); és al revés. Com que tens un projecte té sentit l'esforç de fer un màster que t'ajudi a crear la memòria del projecte per, en acabar el màster, poder passar directament a la fase d'execució.

Professors i conferenciants

Direcció i Coordinació

Dr. Jordi Colobrans, Director
Dr. Artur Serra, Director
Dra. Sefa Bòria, Coordinadora

Docents

Fundació i2CAT

Sergi Fernández Langa
Sergi Figuerola Fernández
Patricia González García
Joan Manel Martín
Rosa Paradell Duro
Eunice Ribeiro
Artur Serra Hurtado

Universitat de Barcelona

Jordi Colobrans (UB i Fundació i2CAT)
Josep Lluís Condom
Salvador Mena González (Fundació Bosch i Gimpera)

Citilab

Jose García Yeste
Javier González
Empar Polo
Laia Sanchez Casals
Roser Santamaria Bosch

Universitat Autònoma de Barcelona

Fernando Vilariño Freire

Universitat Rovira i Virgili

Anna Segarra

CoebreLab, Consell Comarcal Ribera d'Ebre.

Albert Pujol Marquès
Begoña García

Universitat de Deusto

Susana Balet
Antonia Caro González

Diputació de Lleida

Teresa Botargues

UpSocial

Tomas Kidd
Carmen Salcedo

CENFIM

Jaisiel Madrid Sánchez

Consultores

Liliana Arroyo
Maya Ninova
Cristina Nieto

Conferenciants

Generalitat de Catalunya

Joana Barbany Freixa
Ricard Faura Homedes
Dani Marco Pàrraga
Tatiana Fernández Sirera
Lluís Rovira (CERCA)
Josep Ignasi Bonet (CTTI)

Diputació de Barcelona

Marta Cano Vers, Bibliolab

Labs

Rosina Malagrida, Living Lab Salut (IRSICAIXA)
Xevi Collell, Espai Cràter, Ajuntament d'Olot
Anna Inglés, Colectic, xarxa PUNT TIC.
Francesc Roca Rosell (CRITC, Tarragona)
Simona Levi, Xnet
Francisco Sánchez Arroyo, The Beach lab x Europe
Carmen Zaragoza, everis Living Lab Barcelona

Universitats

Jordi Cartanyà Solé, URV
Xavier Testar Ymbert, UB
Jordi Delgado Pin, UPC

Institucions

Jaime Pérez Payarols, Hosp. Sant Joan de Déu.
Muriel Rovira Esteva, Partit Pirata de Catalunya

Entitats i empreses

Aleix Pol González, KDE e.V.
Carlos Guadián, Ideograma
Víctor Falguera, AKIS International

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Generalitat de Catalunya
Departament de Polítiques Digitals
i Administració Pública